

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

664.6

Szerző

Hely

Cím Községi kenyérgyár és a pékek

Idő

" 1910 "

Forrás:

az Est.

Személy

Bp.

1910 VIII/6

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A községi kenyérgyár és a pékek

*

FŐVÁROSI ÜZLETEK

Nem győzzük eléggé kornyikálni a régi dalt: már-már türhetetlen a drágaság itt Budapesten. Mintha uzsorások hatalmába került volna az egész város, szakadatlan drágul minden, a lakás, az élelmezés, és hasztalan szabja az ember a szükségleteit szűkebbre, mert minél elemibb szükségletéről van szó, annál falánkabban tapad rája a mi uzsorásaink szipolya.

Éppen a drágaságra való tekintettel szánta rá magát a főváros, hogy megcsinálja a községi kenyérgyárat, és hogy ezzel a konkurenciával vessen féket a pékek és a sütők árdrágító törekvéseinek. Annakidején örömmel köszöntötte ezt a kenyérgyárat mindenki, a ki szíven viseli, hogy legalább kenyérhez jusson, hozzáférhető áron, a főváros szegény közönsége. És bizonyos, hogy nagy népszerűség kísérte a fő-

város vállalkozását.

Most aztán a községi kenyérgyári bizottság jelentést tett a gyár első évi működéséről. A kimutatás szerint a gyár az első évben 32.404 koronát jövedelmezett, a mi — emlegetik az urak büszkén — a befektetett 611 ezer korona 6.16 százalékos kamatozásának felel meg. Ezt a jelentést a tanács tegnap tudomásul vette, sőt alkalmasint az öröm egy nemével vette tudomásul. A tanács boldog, a miért a főváros vállalkozása több mint hat százalékos nyereséget hajtott. És hozzá már az első évben. Mi lesz még a következőkben.

Ennél furcsább örömet, sőt ennél furcsább kimutatást még csak képzelni is nehéz volna. Vagy nem tiszta kómikum-e, hogy a mikor a főváros enyhíteni akar a drágaságon és csökkenteni akarja a szegény emberek nyomoruságát, akkor olyan vállalkozással segít rajtuk, a mely — nyereségre dolgozik és a fővárosnak több mint hat százalék hasznot hajt? Hiszen ez a hat százalékos haszon, ez a harminckétezer koronás nyereség egyenesen a fővárost vádolja meg, hogy a fogyasztók kenyéréhségén csak úgy nyereskedik, mint akár a pékek.

Hol marad akkor a segítés? Hol marad akkor az árcsökkenés? Hát nem veszi észre a tanács, hogy ezt a harminckétezer korona nyereséget a fogyasztók zsebéből vette ki, azoknak a nyomoruságos fogyasztóknak zsebéből, a kik teljes bizalommal ették és vették a községi kenyérgyár kenyerét, abban a hiszemben, hogy itt nem nyereségre dolgoznak, nem profitra, hanem azért, hogy mini-

mális áron adhassanak a rászorultak kezébe kenyeret.

Ha a községik kenyérgyár is hat százalékos profitra dolgozik, ugyan csak kevéssé különbözik a pékektől, a kik legalább nem adnak maguknak filantrop jellegűt, a mikor portékájukat drágán varrják a közönség nyakába.

És a legmulatságosabb az egészben az, hogy ma a barna kenyeret, tehát a legszegényebbek kenyerét a községi kenyérgyár drágábban adja, mint a pékek. Drágábban még akkor is, a mikor elhatározzák, hogy leszállítják a kenyérük árát. Tekintettel arra, hogy a liszt ára különként 12 fillérrel lett olcsóbb, a kenyérgyár is leszállítja a kenyere árát különként — két fillérrel.

Ez a leszállítás augusztus elsején lépett életbe, de még az ármérséklés után is az a helyzet, hogy a főváros kenyere még mindig drágább, mint volt a pékéké — már négy hónappal ezelőtt! Nem megbotránkoztató ez? A főváros az ő barna kenyerét most, az ármérséklés után 22 fillérért adja, holott a pékek ugyanezt a kenyérfajtát négy hónap óta különként 20 fillérért, sőt egyesek 18 fillérért mérik!

Ugy hogy ma nem a kenyérgyár szorítja a pékek árait, hanem ellenkezőleg: a pékek korlátozzák, hogy a főváros kenyérgyára ne nyereskedjék még többet, és a jövő évi kimutatása ne csillogtasson majd még nagyobb hasznot a tanács elé. Ez lett a vége a főváros filantropizmusának.

Természetesen nem a pékek dicséretére írónak ezek a sorok; szó sincs róla. Ellenben nem tétszertős, hogy a főváros gyára nyereségre dolgozzék, nagy haszonra, és az áraiban drágább legyen, mint a pékek. Kisebb hasznot, nagyobb zsemlyét és főleg: mérsékeltabb árakat. Mert a községi kenyérgyár

akkor tölti be a hivatását, ha az ő hasznát a fogyasztóinak zsebében hagyja.

Azért teremtettk meg, hogy a nyereszkedőtől óvja a szegény fogyasztókat. És teljesen félreérti a hivatását akkor, a mikor azt a hasznot maga vágja zsebre. Nem az a cél, hogy a főváros pénztára gyarapodjék 32 ezer koronával,

hanem hogy a fogyasztók legyenek gazdagabbak néhány lézengő fillérrel! Tessék a gágyáron és egyéb más vállalatokon nyerni, de a kenyérgyárral üzérkedni nem lehet, mert nem szabad.